

derved har lært at smede, kan dog kun være til Nytte for ham som Landarbejder eller Husmand. Eller at han har været i Skrædderlære, er dog ingen Skade til. Han kan jo saa, naar han faar en hel Del Børn, hjælpe Konen med at sy Børnernes Klæder. Og det er jo heller ikke nogen Skade til, at han har været i Snedkerlære. Jeg kan i Virkeligheden ikke forstaa, hvad strenge Forbehold skal til. Og om dette, at han har opholdt sig i Byen, vil jeg sige, at der jo klages rundt omkring paa Landet over, at Folk drages fra Landet til Byerne, og jeg synes, at vi ved disse Husmandslodder netop skulle hjælpe til at hemme denne Bevægelse og vi skulle støtte den Bevægelse, der i Øjeblikket gaar fra Byerne til Landet. Der er mange, som have søgt ind til Byerne fra Landet, men som føle sig skuffede og gerne igen ville tilbage til den hjemlige Egn og det vante Arbejde, men de kunne ikke komme der, for der er ikke Huse til dem og ikke Lejligheder til dem. Hvorfor maa de ikke, om de ogsaa have opholdt sig et Par Aar ved Byarbejde, men ellers hele deres Liv have været knyttede til Jordbrug, baade Mand og Kone, ikke faa et Hus, naar de møde med den Smule Penge, der hører dertil? Det forekommer mig, at det i Landets, Jordbrugets og Økonomiens Tjeneste er nyttigt, at man ikke gør Grænserne her for snevre. Selv om en Mand virkelig ogsaa skulde forstaa sig paa f. Eks. at være Murer, er det jo ingen Skade til, vi have Brug for saadanne Folk paa Landet. Hvorfor maa en saadan Mand ikke faa en saadan Lod, naar han dog i det hele taget ernærer sig ved og kender til Jordbrug.

Saa er der § 2. Der staar i sidste Linie, at ved „Landarbejder“ forstås en Mand, *der er eller har været* Fæster, Forpagter eller Ejer af en Ejendom af den i denne Lov omhandlede Størrelse, og han kan altsaa faa Statsunderstøttelse, naar han vil købe en saadan Ejendom. Jeg vil gerne høre den ærede Ministers Udtalelse om, hvorvidt han absolut skal have en anden Ejendom. Jeg har nemlig ved Salg af de Huslodder, som jeg har haft med at gøre, haft det Tilfælde, at der kom en Mand, der ønskede Statsunderstøttelse, og som havde Betingelser for at faa den til Oprettelsen af en saadan Lod. Huset paa nævnte Lod var omtrent færdigt, det var bygget i Løbet af Sommeren, og han ønskede at faa denne Ejendom til Købs, og henvendte sig i den Anledning til vedkom-

mende Kommission. Men Formanden for samme erklærede, at da Huset var bygget, kunde han ikke faa Statslaan. Om han saa købte Huset eller maatte søge andetsteds hen, husker jeg ikke. Jeg vilde altsaa gerne høre Ministerens Udtalelse, om denne Bestemmelse i § 2 tillader vedkommende Fæster eller Lejer at købe den Ejendom, som han har i Fæste, og hvorpaa der altsaa er Bygning. Der er en anden Paragraf, hvor der udtales noget om, at vedkommende, naar han søger Statslaan, skal give Oplysninger om de Bygninger, han i Forvejen ejer. Det forstaaer jeg ikke. Det forudsætter, at en Mand kan faa Statshjælp til Køb af en Huslod, hvorpaa der i Forvejen staar Bygninger. Men faktisk har Kommissionen afvist alle Begøring, naar der var Bygninger paa Lodden, selv om det var et splinternyt Hus.

Med Hensyn til Bestemmelsen i § 6 om Kornafgiften, slutter jeg mig ubetinget til dem, der ere imod en saadan Afgift. Det er i mange Retninger en uheldig Bestemmelse, og det vil blive en Byrde, naar Jorden skal købes med en saadan Afgift. Jeg vilde hellere sige, at hvor der findes saadanne Afgifter, burde de afløses.

Det er det væsentligste af, hvad jeg har at sige om Loven. Jeg anbefaler den til Fremme her i Tinget saa hurtigt som muligt, og lykønsker Ministeren til den i Hovedsagen lykkelige Affattelse, han har givet den, idet jeg lægger særlig Vægt paa, at han ikke viger fra den Grænse, som han selv har sat i Lovforslaget.

Landbrugsministeren (*Ole Hansen*):

Da jeg for 14 Dage siden fremsatte det foreliggende Lovforslag, fælte jeg mig temmelig sikker paa, at det vilde blive modtaget her i Tinget med Sympati, og jeg skal begynde mine Udtalelser her i Dag med at udtale min Glæde over, at jeg ikke har taget fejl i denne Opfattelse. Der er i de Dage, hvori Sagen er bleven drøftet, faldet mange velvillige Udtalelser og ogsaa mange gode og vejledende Udtalelser, som jeg tror ville faa Betydning under Sagens videre Behandling. Men det forekommer mig, at der for et enkelt Punkts Vedkommende har hersket lidt Uklarhed over Forhandlingerne, og dette enkelte Punkt er netop selve Hovedformalet med den foreliggende Lov. Det forekommer mig, at adskillige ærede Medlemmer have haft en vis Tilbøjelighed til at glemme dette Hovedformaal og at drøfte denne Sag, som om det var en Lov, hvis Hovedopgave var at udstykke Jord til mindre Landejendomme.